

Men Landstinget forstod ikke Situationen, og Landstinget var ikke lydhør for denne lillebitte Ændring, som den daværende Regering foreslog med Tilslutning her i Tinget. I de senere Aar er Kravene voksede til Forlangende om en Udvidelse af Valgretten til Kvinder og 25-aarige, baade ved Folketingsvalgene og Landstingsvalgene, men Landstingets Højre har heller ikke været lydhør for denne Sag, og da vi nu i 7 Aar forgæves har banket paa Landstingets Dør for at tilvejebringe en Ændring med Hensyn til Folketingets Sammensætning, forekommer det mig ikke at være for tidligt nu at rejse Spørgsmaalet om en almindelig Forfatningsforandring, saa meget mere som der fra Højres Side har lydt stærke Røster i den Retning. Et Blad som „Nationaltidende“ har i flere Aar anbefalet dette. At Bladet nu forlader sit Standpunkt under et eller andet Tryk, kan jeg ikke gøre for, det viser kun, hvor forsigtig man skal være med at lytte til de Røster, som kommer fra en enkelt Side i Højre.

Her foreslaar vi for det første at afskaffe de Privilegier, som i den bestaaende Forfatning er knyttede til Penge og Hartkorn, og det interesserede mig at høre Højres Forsikring om, at de i Virkeligheden slet ikke vil holde fast paa disse Privilegier. Men naar vi foreslaar at afskaffe disse Privilegier og dog ønsker at fastholde Tokammerssystemet, maa der selvfølgelig tilvejebringes et nyt Grundlag for Landstinget, naar dette ikke skal være et Ekko af Folketinget. Her har der egentlig kun foreligget to Muligheder for Regeringen at vælge imellem, nemlig en Aldersgrænse for dem, der maatte deltage i Valget af Landstingsmedlemmer, eller Bestemmelsen om, at Landstinget vælges af de kommunale Raad. Tanken om i vor Lovgivning at indsætte en ny Aldersgrænse for Udøvelse af Valgret var oppe i 1907—08, da vi forhandlede Spørgsmaalet om en ny Kommunallov, men den Tanke mødte Modstand den Gang baade hos den daværende Venstregering og hos de forskellige Venstrepartier, baade Venstre, Socialdemokratiet og de Radikale nægtede at gaa ind paa den Tanke, og det vilde ogsaa være lidt underligt, naar man nu ønsker at sætte Valgretsaldere med Hensyn til Folketingsvalgene ned til 25 Aar, at foreslaa en højere Aldersgrænse for Valgret til Landstinget, thi det kan ikke nægtes, at man, naar man sætter Valgretsgrænsen til 35 Aar, vil udelukke nogle Aargange baade af selvskrevne Væl-

gere og af dem, der stemmer ved de almindelige Valgmandsvalg i Kommunerne. Efter min Mening yder en saadan Valgretsgrænse i hvert Fald ikke nogen konservativ Garanti, thi det er dog som Regel ikke saa, at Folk skifter politisk Anskuelse fra deres tredivte til deres femogtredivte Aar. Men medens saaledes baade Venstre og den tidligere Regering modsatte sig ved Kommunalloven at fastsætte en saadan Aldersgrænse, har man under Forhandlingen om Forfatningssagen allerede i Aaret 1909—10 hørt vore Ordførere, baade det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), der da førte Ordet for Reformpartiet, og den nuværende Finansminister, der først førte Ordet for det moderate Venstre og senere for de 3 Delegationsgrupper, udtale, at man ved at gaa til en ny Ordning maatte knytte Sogne- og Byraad til Spørgsmaalet om en Forfatningsændring, og under de senere Forhandlinger stillede det radikale Venstre subsidiært Forslag, som gik i den antydede Retning, uden dertil at knytte nogen Betingelse med Hensyn til Ændring i den kommunale Valglov. Jeg henviser i saa Henseende til Tillæg B. for Samlingen 1909—10, Sp. 1236 og 1239—40. Dette subsidiære Ændringsforslag fandt ikke fra vor Side nogen saglig Modstand, man modsatte sig det kun den Gang, fordi man ikke fandt Situationen belejlig til at gennemføre en Forfatningsændring i den Udstrækning, som det den Gang var foreslaaet, og ved Valget i 1910 søgte det radikale Parti yderligere at vanskeliggøre dette Spørgsmaal ved at knytte Spørgsmaalet om Forandring af de vedtagne Forsvarslove til Spørgsmaalet om en Grundlovsændring.

Ved denne Lejlighed har vi ikke knyttet noget som helst Spørgsmaal til Forslaget om en Grundlovsændring. Vi har rejst Sagen for sig alene, og jeg anser det for at være heldigt, at man udelukkende kan beskæftige sig med dette vigtige Forslag uden at sætte det i Forbindelse med andre større Spørgsmaal. Men nu hører jeg til min Forundring, at der fra flere Sider og særlig fra Højres er udtrykt Frygt for, at By- og Sogneraad, naar de skal vælge Landstingsmænd, vil forandre Karakter og blive politiske. Det lyder nu lidt underligt i en politisk Forsamling at høre Udtalelser, der røber Frygt for Politik. Skal vi dog ikke alle være enige om, at det er en hæderlig Bestilling at drive Politik, og skal vi ikke være enige om, at Politik i og for sig ikke er noget ondt?